

Da staten lagde sag an mod en so

Da kunstnerduoen benandsebastian fik til opgave at udsmykke Retten i Aarhus' nye lokaler, begyndte de at dykke ned i retsfilosofiske spørgsmål. Har dyr rettigheder? Har robotter? I flere tilfælde er dyr og robotter blevet stillet for en domstol, fandt de ud af. Derfor danner otte historiske sager nu rammen om deres nye værk 'Tavse parter.'

LAURA ENGSTRØM

En gris, en hane, en pelset robot – det er blot nogle af de væsner, der netop nu indtager træværkstedet på Statens Værksteder på Christianshavn. De er skåret ud i trærelieffer og ser livagtige ud. Det er lige før, man venter, at hanen galer om lidt, og at robotten sætter i et ryk.

Det er svært at tro, at kunstnerne bag duoen benandsebastian aldrig tidligere har arbejdet med trærelieffer.

»Det har vi så lært gennem de seneste to år«, siger Sebastian de la Cour, der udgør halvdelen af duoen.

Den anden halvdel, Ben Clement, tilføjer med et smil, at de har brugt en CNC-maskine. Det vil sige, at de har tegnet motivet på computer og derefter overført det til maskinen.

»Heldigvis er der ekspertise at hente her på Statens Værksteder«, siger Sebastian de la Cour og tager et af reliefferne, der er udskåret i douglasgran. På forsiden er skåret relieffet af en gris.

»Træ er jo et levende materiale, så hvis man udhuler det på den ene side, vil spændingen i træet slækkes«, siger han og vender relieffet rundt:

»Derfor har vi været nødt til at skære nogle riller på bagsiden, så spændingen udlignes. Det er sådan nogle gode råd, man får her«, forklarer han.

Den sidste dronningebegravelse

Det kan godt være, at det er første gang, benandsebastian har skåret i træ, men forskellige trækonstruktioner har de tidligere lavet. De er oprindelig uddannede arkitekter og mødte hinanden for 15 år siden på The Bartlett School of Architecture i London, hvor de begge studerede. Efter endt uddannelse fulgte Ben Clement med Sebastian de la Cour til Danmark, og her fandt de to ud af, at det for dem var langt mere interessant at arbejde i krydsfeltet mellem kunst og arkitektur end rendyrket arkitektur.

Arkitektur er alligevel blevet et omdrejningspunkt i deres kunst. Enten indgår værkerne i arkitekturen, eller også er arkitekturen inkorporeret i værket. Som værket 'The Burial of the Last Queen of Denmark', som de to skabte opmærksomhed med for en halv snes år siden. Det var lavet til Museet for Samtidskunst i Roskilde og var en høj sarkofag, hvor kirkens spir stak ud gennem låget. Gennem et kighul kunne man se et mekanisk teater, der viste Roskilde Domkirkes sidste dronningebegravelse.

I 2018 indtog de Den Frie Udstillingsbygning med værket 'Department of Voids', hvor benandsebastian havde bedt fagfolk fra 12 forskellige museer i København om at reflektere over transportkasser fra deres pågældende mu-

seum. Typisk for de to var der lagt et reflekterende lag ind. 'Department of Voids' handlede således lige så meget om det, der ikke var der, som det, der var der. Som en slags fantomsmerter, der glimrer ved deres fravær.

Flora og fauna i retten

For et par år siden blev benandsebastian så spurgt, om de ville lave udsmykningen til den del af Retten i Aarhus, der er blevet indrettet i det tidligere Stadsbibliotek i Aarhus. Sebastian de la Cour tager en bog frem og viser billeder af bygningen, der er fra 1898. Den er bygget i skønvirkestil, den fabulerende, let romantiske byggestil, der lod faunaen indtage gesimser, håndtag og lofter og floraen blomstre op ad vægge og lofter.

■ Britiske Ben Clement (tv.) og danske Sebastian de la Cour alias designerduoen benandsebastian har fået stillet et værksted til rådighed på Statens Værksteder for Kunst på Christianshavn.
Foto: Finn Frandsen

FAKTA

benandsebastian

Ben Clement (f. 1981 i Oxford) og **Sebastian de la Cour** (f. i 1980 i København) er begge arkitektuddannede. De er uddannet fra Cambridge University, Kunstakademiets Arkitektskole og The Bartlett School of Architecture i London.

De arbejder delvis i Berlin, delvis i København og har deltaget i et væld af udstillinger i ind- og udland fra Kina, Japan, Danmark til Tyskland, USA og England. Derudover har de vundet flere priser, blandt andre Planken Ud-prisen, Politikens Talent-pris foruden Nationalbankens Hæderslegat, og i 2020 modtog de Finn Juhl-prisen.

Se mere om kunstnerduoen på www.benandsebastian.com

»Der er fyldt med dyremotiver. Dørhåndtag formet som delfiner, edderkopper, der bærer lysekronerne i deres spindelvæv, og sølvsmede, der holder lysindfatningerne på plads«, siger Ben Clement på formfuldendt dansk til trods for den britiske baggrund.

Retsforfulgte dyr

Dyrene gav kunstnerduoen inspiration. Det samme gjorde det, som bygningen nu skal bruges til, nemlig den del af Retten i Aarhus, der skal huse familieret og fagedret. Familieretssager handler ofte om forældrerettigheder over fælles børn, og her slog det Sebastian de la Cour og Ben Clement, at børn sjældent har en stemme i de sager.

»Hvad med dyr? Har de heller ikke en stemme? Vi dykkede ned i nogle gamle sager fra middelalderen, hvor dyr blev stillet for en domstol«, fortsætter Sebastian de la Cour.

Dyr stillet for en domstol? Komiteen, der skulle godkende benandsebastians forslag, så spørgende ud. Enkelte smilede endda.

»Et dyr kan jo slet ikke tale for sig selv, sagde de. Der var ingen af dem, der troede på, at dyr var blevet retsforfulgt«, griner Sebastian de la Cour.

Men jo. I Europas mørke middelalder var der retssager mod dyr. I Frankrig blev en so i 1386 stillet til ansvar for at spise hovedet af et spædbarn. Den blev siden dømt til hængning. I Basel i Schweiz blev en hane i 1474 anklaget for at stå i ledtog med djævelen selv, da et æg var trillet ud fra den. Hanen blev efterfølgende brændt på bålet for øjnene af en stor menneskeskare.

Den fotograferende abe

Så sent som i 2016 indgik et dyr også i en sag om ophavsrettigheder. Apen Naruto havde taget en selfie med en foto- ▶